

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТИКА ЦИФРОВОГО БІЗНЕСУ

Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова компонента освітніх програм першого (бакалаврський) рівня вищої освіти
Рекомендовано для спеціальностей	Для всіх ОПІ запроваджених ДУІТЗ
Форма навчання	Денна, заочна

Викладачі

Точиліна Юлія Юріївна

Доцент кафедри публічного управління та цифрової економіки, кандидат економічних наук, доцент

Цира Олександра Василівна

Доцент кафедри публічного управління та цифрової економіки, кандидат філософських наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Освоєння дисципліни «Етика цифрового бізнесу» забезпечить формування у майбутніх фахівців необхідних знань та навичок, які дозволять ефективно вирішувати етичні питання у цифровому середовищі. Навчання спрямовано на:

- 1) з'ясування загальних ознак та цілей етики та бізнес-культури в цифровому суспільстві;
- 2) визначення специфічних рис корпоративної культури організації та її зовнішнього вияву, що позначається на становищі організації в сучасному світі;
- 3) розуміння національних особливостей етики бізнесу;
- 4) формування навичок практичного використання Інтернету речей, Big Data, технологій Blockchain;
- 5) розкриття можливостей та переваг ефективного управління взаємодією між учасниками цифрового бізнесу

	<p>на основі етичних стандартів;</p> <p>б) формування усвідомлення принципів етичної взаємодії між бізнесом, клієнтами та суспільством.</p> <p>Дисципліна спрямована на розвиток критичного мислення та усвідомлення важливості етичного підходу для успіху та довіри до цифрового бізнесу в умовах глобалізації та цифрових трансформацій.</p>
Мета дисципліни	забезпечення здобуття науково-методологічних, світоглядно-професійних знань щодо сутності етичних принципів, стандартів та норм, які регулюють діяльність у цифровому бізнесі, а також набуття практичних навичок щодо аналізу моральних та соціальних викликів, що виникають у процесі цифровізації бізнесу, забезпечення відповідальності та соціальної стійкості бізнесу в цифровому середовищі, а також впровадження етичних рішень у стратегічне управління цифровими бізнес-процесами.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Здатність аналізувати та оцінювати етичні виклики, пов'язані з цифровими технологіями.</p> <p>Здатність забезпечувати конфіденційність та безпеку даних, а також захищати інтереси клієнтів і користувачів у цифрових бізнес-процесах.</p> <p>Здатність комунікувати та взаємодіяти з усіма учасниками цифрового бізнес-процесу, включаючи партнерів, клієнтів та громаду, з урахуванням етичних принципів.</p> <p>Здатність вести переговори та вирішувати конфлікти з етичних питань у сфері цифрових технологій.</p>
Результати навчання	<p>Знати та розуміти етичні принципи, стандарти та виклики у цифровій економіці.</p> <p>Демонструвати навички аналізу етичних проблем у цифровому бізнесі.</p> <p>Усвідомлювати необхідність забезпечення корпоративної відповідальності бізнесу та етичної взаємодії у цифровому середовищі, а також визначати здобутки від таких дій</p> <p>Показувати уміння застосовувати етичні принципи у практиці управління цифровими проектами.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредити ЄКТС (180 год.). Для денної форми навчання: лекції – 36 год., практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 108 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Відповідно до розкладу занять вибіркового компонент освітньої програми

Програма дисципліни

Тема 1.	<p>Етика і культура цифрового бізнесу</p> <p>Поняття і сутність етики цифрового бізнесу. Основні завдання етики цифрового бізнесу. Основні категорії етики. Характеристика функцій етики цифрового бізнесу. Історія виникнення етики бізнесу. Основні постулати етичного кодексу підприємця. Управлінська етика ділової поведінки та стимулювання етичної поведінки. Сучасні концепції та принципи етики цифрового бізнесу. Основні принципи поведінки бізнесмена в цифровому суспільстві. Значення соціальної відповідальності бізнесу в сучасних умовах.</p>
Тема 2.	<p>Бізнес-культура в цифровому суспільстві</p> <p>Загальна характеристика культури підприємництва та основні положення бізнес-культури в цифровому суспільстві. Функції бізнес-культури в сучасному суспільстві. Порівняння адміністративної та підприємницької культури. Традиційні та сучасні принципи й</p>

	<p>цінності організації. Управління бізнес-культурою в цифровому суспільстві. Концептуальні положення етичних норм в підприємстві. Утилітаризм. Деонтична етика. Етика справедливості. Релігійна етика. Стиль підприємця-керівника. Класифікація стилів лідерства, запропонована вченими університету штату Огайо.</p>
Тема 3.	<p>Основи корпоративної культури в організації Формальні та неформальні правила. Сутність корпоративної культури в організації. Визначення носіїв корпоративної культури. Основні концепції, що асоціюються з культурою в організації. Складові корпоративної культури та її рівні. Цінності як ядро корпоративної культури. Джерела формування цінностей корпоративної культури. Характеристика цінностей ефективного керівника в умовах цифрової економіки. Основні способи залучення працівників до корпоративних цінностей. Складові корпоративних цінностей. Типи корпоративної культури. Типологія корпоративної культури Джеффри Зоненфельда. Вплив культури підприємства на його діяльність. Значення позитивної та негативної корпоративної культури для діяльності сучасної організації.</p>
Тема 4.	<p>Зовнішні ознаки культури в організації Зовнішній вияв корпоративної культури в підприємстві. Фірмовий стиль. Етикетні правила поведінки в організації. Види етикету. Принципи сучасного етикету та їх вплив на побудову внутрішніх та зовнішніх зв'язків сучасної організації. Формування корпоративної ідентичності. Визначення місії існування організації. Створення позитивного іміджу та надійної репутації організації. Внутрішній та зовнішній імідж. Основні етапи формування іміджу організації в умовах цифрової трансформації національної економіки. Репутація та значення для діяльності організації. Рекомендації по підвищенню репутації організації.</p>
Тема 5.	<p>Ділова та професійна етика. Національні особливості етики бізнесу. Поняття етики та моралі. Ділова та професійна етика. Негативний портрет сучасного підприємця. Причини появи неетичної практики ведення бізнесу в сучасних умовах. Напрями підвищення етичної поведінки на підприємстві. Етичні нормативи. Бізнес-етика макро- та мікро-рівнів. Світовий рівень бізнес-етики сьогодення. Фактори, що впливають на спільне ведення бізнесу. Ділова культура народу. Менталітет. Національний характер. Стереотип поведінки. Специфіка етики ділового спілкування в Європі (Англія, Німеччина, Франція). Особливості етики бізнесу в Північній Америці (США, Канада). Національний бізнес-етикет в азіяських державах (Китай, Японія).</p>
Тема 6.	<p>Етичні аспекти використання даних Збір, обробка та зберігання персональних даних: етичні обмеження. Відповідальність бізнесу за витоки даних та наслідки для користувачів. Прозорість у інформуванні користувачів про обробку їхніх даних. Етичні дилеми при впровадженні великих даних (Big Data). Використання Big Data для комерційних цілей: межі етичності. Використання штучного інтелекту: етичні виклики та наслідки. Етичні аспекти масового збору даних державними та приватними структурами. Продаж і обмін даними між компаніями: етичні обмеження. Визначення меж прийнятної використання даних для маркетингових цілей. Етична відповідальність за неправильне або надмірне використання персональних даних.</p>
Тема 7.	<p>Етика взаємодії в цифровому середовищі Етичні аспекти комунікацій у соціальних мережах. Основи етичної поведінки в онлайн-взаємодії. Ввічливість, коректність і повага до співрозмовників у цифрових каналах. Правила спілкування у соціальних мережах, месенджерах і платформах для співпраці. Етичні стандарти ділової комунікації у цифровому середовищі. Етичні аспекти створення авторського контенту та дотримання авторських прав. Онлайн-реклама та маркетинг: етичність методів впливу на споживача. Протидія маніпуляціям і дезінформації. Етичні аспекти використання анонімності в цифровому середовищі. Етичні аспекти використання персоналізованої реклами. Роль прозорості у взаємодії з клієнтами через цифрові канали.</p>

Тема 8.**Етичні виклики цифрового бізнесу в глобальному контексті**

Виклики цифрової інклюзії: доступність технологій. Етична відповідальність бізнесу за створення інклюзивних цифрових продуктів. Баланс між інноваціями та збереженням соціальної відповідальності. Етичні виклики автоматизації бізнес-процесів. Роль етичних норм у формуванні довіри клієнтів до цифрових платформ. Вплив цифрової трансформації на працівників: моральні аспекти автоматизації. Взаємодія між міжнародними організаціями та бізнесом у формуванні етичних норм. Глобалізація та цифрові нерівності. Кібербезпека як етичний аспект цифрової діяльності. Зміна соціальних норм під впливом цифровізації. Перспективи формування уніфікованих етичних стандартів. Вплив нових технологій (блокчейн, метавсесвіти) на етичні норми.

Список рекомендованих джерел

1. Балджи М.Д. Етика бізнесу: навчальний посібник. К. : ФОРМ Гуляєва В.М., 2021. 332с
2. Голобородько А. Ю., Гусєва О. Ю., Легомінова С. В. Цифрова економіка: підручник. К.: Видавництво «Міленіум». 2020. 400 с.
3. Основи цифрової економіки. Навчальний посібник / За ред. Крисоватий А. І., Гулей А. І., Язлюк Б. О., Лип'яніна-Гончаренко Х. В., Максимович В. І., Бутов А. М. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 274 с.
4. Радченко С.Г. Етика бізнесу : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с
5. Сушик І.В., Сушик О.Г., Мартинюк Я.М., Вісин В.В. Етика бізнесу: навч. посіб. Луцьк: РВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с.
6. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с
7. Цифрова економіка як ключовий тренд розвитку постіндустріального суспільства : монографія / [авт. кол.]. ; за заг. ред. Н. М. Пантелеєвої, С. Ю. Колодія, М. А. Ребрика. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 299 с.

Інформація про консультації

Індивідуальні та колективні консультації проводяться в час, визначений за попередньою домовленістю з викладачем через засоби зв'язку.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну до 60 балів, за результати індивідуального завдання – до 40 балів.</p> <p>При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів вищої освіти за різними системами</p>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		
------	---	--	---	--	--

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня екзаменаційної консультації (відповідно до розкладу консультацій викладача).

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.